

L'àmbit municipal és realment l'espai significativament més pròxim a les necessitats i demanda dels ciutadans. Els ajuntaments han realitzat, i realitzen, considerables inversions econòmiques en infraestructures culturals i en promoció cultural. Sense estos espais culturals no es podrien posar en valor moltes de les manifestacions culturals dels autors. En els nostres pobles i ciutats, l'administració local és la que oferta programacions culturals, ja siguen de música, teatrals, de dansa, arts plàstiques, així com d'oci i temps lliure. Estes manifestacions s'emmarquen dins de les polítiques culturals de les entitats locals, les despeses del qual són assumits a càrrec dels seus pressupostos a fi de possibilitar la participació de la ciutadania. D'esta manera, és el sector públic un dels principals demandants i un dels principals proveïdors d'infraestructures de producció, exhibició, i distribució, sense el qual seria impossible el desenvolupament de moltes activitats de l'àmbit cultural. L'administració local és generadora del gros de la despesa cultural de les administracions públiques.

Els municipis tenen una àmplia autonomia per a desenvolupar l'activitat cultural a escala local. En concret, la Llei de bases de règim local dóna competències als municipis en matèria de patrimoni, activitats i instal·lacions culturals i ocupació del temps lliure. Finalment, estableix la possibilitat que els Municipis realitzen «activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques i, en particular, les relatives a (...) la cultura». Actualment, és matèria controvertida la que es referix al pagament de drets d'autor per la interpretació d'obres musicals o teatrals, en ocasió de les festes populars, quan la música, en les seues múltiples formes i manifestacions, forma part de la nostra cultura i és una de les arts que més li identifica com a poble.

No obstant això, no sols és motiu de conflictivitat amb la Societat General d'Autors i Editors (SGAE) la programació festívol - cultural realitzada per les entitats locals. Esta problemàtica no es limita només a les activitats culturals tradicionals desenvolupades durant les festes populars (a la que podem denominar «oferta clàssica») i les de promoció cultural, encaminada a ampliar l'oferta cultural per als ciutadans, sinó que a més l'SGAE ha incorporat dins de la seua demanda de «drets d'autor» les noves activitats programades que fan ús del seu repertori, com pot ser l'ambientació musical en pavellons esportius o

en les casa de cultura o la utilització de la televisió en residències d'ancians.

Tota esta problemàtica es veu agreujada, encara més, amb la incorporació del «cànon en els llibres» que es presten en les biblioteques municipals i amb el cànon sobre els equips, aparells i materials de reproducció subjectes al pagament de la compensació equitativa per còpia privada conegut com «cànon digital».

Les biblioteques i agències de lectura, el mitjà bàsic de difusió i dinamitzador de la lectura i, per tant, de la informació així com de formació de l'usuari, sobretot entre la població infantil i la juvenil, tenen el préstec de llibres com una de les activitats bàsiques. Actualment afectat per la Directiva europea 2006/115 CE (abans Directiva 92/100/CEE) sobre drets de lloguer i altres drets afins als drets d'autor en l'àmbit de la propietat intel·lectual. En esta s'atorga als drethavents la possibilitat de prohibir a les institucions públiques el préstec de les seues obres i donar als estats membres l'alternativa e adquirir el dret a prestar les dites obres per mitjà d'una remuneració. Però hi ha un article en la Directiva, el 5.3, que diu que els estats membres podran eximir a determinades categories d'establiments del pagament de la remuneració. De fet, l'Informe de la Comissió de les comunitats Europees al Consell, al Parlament Europeu i al Comité Econòmic i Social sobre el dret de préstec públic en la Unió Europea datat del setembre de 2002, constata que «la major part dels països fan ús de la possibilitat d'eximir a determinades institucions de préstec del dret de préstec públic».

El cobrament del cànon digital és arbitrari ja que suposa una càrrega addicional sobre el preu de tots els aparells que puguen ser destinats a la reproducció i emmagatzemament de documents (fotocopiadores, impressores, equips de reproducció i de gravació de documents audiovisuals, els CD, els DVD,). S'ha de pagar, s'utilitze o no el material comprat per a copiar documents amb drets de propietat intel·lectual. No obstant això, els ajuntaments poden demostrar que no utilitzen els CD, els DVD, els ordinadors per a copiar obres amb drets de propietat intel·lectual, i les entitats locals poden demanar que s'aplique d'ofici l'article 25.7 de la Llei que ja estableix que el Govern Espanyol pot, mitjançant un reial decret, establir excepcions al pagament d'esta compensació equitativa i única (el cànon) quan quede prou acreditat que el destí o ús final dels equips, aparells o suports materials no siga fer còpies privades d'obres amb dret d'autor.

Davant de les obligacions que les entitats locals com a organitzadors tenen davant del dret d'autor, encara que estes manifestacions es realitzaven sense ànim de lucre, estan provocant problemes de relació amb les entitats de gestió perquè no queda demostrat, en les relacions facturades que es reclamen, s'estan incloent drets d'autor no susceptibles de cobrament, per no haver sigut confiats pels seus autors a l'SGAE o per haver entrat estes obres o composicions en el domini públic, i en la seua conseqüència, que puguen ser utilitzades estes per qualsevol, sempre amb el límit representat pel respecte als drets d'autoria i integritat de les obres.